

נבואה לשבים:

נביאי הבית השני, חגי זכריה ומלאכי

פרופ' אלי עסיס

השיעור היום:

הקדמה לנביאי בית שני,

מאפייני התקופה על פי עזרא א-ו

נבואה

□ להקיץ משינה

□ להודיע

□ להכריז

□ קול המיה

□ לקרוא (nabu)

□ הקרוא, המודיע

-
- נביאי הבית הראשון החל מהמאה ה 8 לפנה"ס ועד החורבן של בית המקדש בשנת 587 לפנה"ס
 - נביאי הבית השני לאחר שיבת ציון

הכרונולוגיה של התקופה הפרסית

- כורש – 529-559
- כנבוזי – 522-529
- דריוש הראשון – 486-522 (חגי וזכריה)
- אחשורוש – 465-486
- ארתחשסתא – 425-465 (עזרא ונחמיה)
- דריוש השני (404-425)

□ 586 – חורבן יהודה, המקדש, וגלות העם מארצו

□ 538 – הצהרת כורש (עזרא א', א)

בניית המזבח (עזרא ג', ו)

□ 537 – ייסוד הבית השני (עזרא ג', ח-י)

□ 521 – חגי החל לעודד את העם לבנות את בית המקדש (חגי

א; עזרא ה' א-ב)

□ 515 - הושלמה בניית בית המקדש השני (עזרא ו', טו)

עזרא פרק א פסוק א - ה, א-ה

(א)

וַבְּ

שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכָלוֹת דָּבַר יְקִיָּא מִפִּי יִרְמְיָה הַעֵיר יְקִיָּא אֶת רוּחַ כְּרֹשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וַיַּעֲבֹר קוֹל בְּכָל מַלְכוּתוֹ וְגַם בְּמִצְרָיִם

(ו) וְכָל סְבִיבְתֵיהֶם חִזְקוּ בִיַּדֵיהֶם בְּכָלֵי כֶסֶף

בְּזָהָב בְּרְכוּשׁ וּבְבִקְהָמָה וּבְמַגְדָּנוֹת לְבַד עַל כָּל הַתְּנַדָּב: ס

ישעיהו פרק מה פסוק א - ז, א-ז

(א) כֹּה אָמַר יְקֹוֹק לְמַשִּׁיחוֹ לְכוּרֶשׁ

אֶ

שָׂר הַחֲזֹקוֹתַי בְּיַמֵּינוּ לָרֹד לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְתָנִי מְלָכִים אֲפַתַח לְפָתַח לְפָנָיו דְּלָתַיִם וְשַׁעֲרִים לֹא יִסְגְּרוּ: (ב)

עזרא פרק ב פסוק נט - טו, טו-טו

(נט) וַיֹּאֲלֶה הָעֵלִים מִתֵּל מְלַח תֵּל חֲרָשָׁא כְּרוּב אֶדָן אָמַר וְלֹא יִכְלוּ
לְהַגִּיד בֵּית אֲבוֹתָם וְזִרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם:

(סא)

וּמִ

בְּנֵי הַכְּהֻנִּים בְּנֵי חֲבִיָּה בְּנֵי הַקּוּזִן בְּנֵי בְּרִזְלֵי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בְּרִזְלֵי הַגְּלֻעָדִי אִשָּׁה וַיִּקְרָא עַל שְׁמֵם:

כְּהֻנָּה: (סג) וַיֹּאמֶר הַתְּרַשְׁתָּא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים עַד עֲמֹד כִּהֵן לְאוּרִים וּלְתַמִּים:

(סד) כָּל הַקְּהָל כְּאַחַד אַרְבַּע רְבוּא אֲלֵפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁנַיִם:

עזרא פרק ג, א-יג

(א)

ו

יָגַע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרִים ס וַיֵּאֲסֹפוּ הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל יְרוּשָׁלַם: ס (ב) וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן יוֹצָדָק וְאַחֲיוּ הַכֹּהֲנִים וַזְּרַבְבָּל בֶּן שָׁאֲלֻתִיאֵל וְאַחֲיוּ וַיִּסְנוּ

ו

יַעֲלוּ עִלְיוֹ עֲלוֹת לַיְקוֹק עֲלוֹת לַבְּקָר וְלָעֶרֶב: (ד) וַיַּעֲשׂוּ אֵת חַג הַסִּפּוֹת כַּכְּתוּב וְעֲלֹת יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כַּמִּשְׁפָּט דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: (ה) וְאַחֲרֵי כֵן עֲלֹת תְּמִיד וְלַחֲדָל

(ח)

יב

שָׁנָה הַשְּׁנִית לְבוֹאֵם אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי הַחֲלוּ זְרַבְבָּל בֶּן שָׁאֲלֻתִיאֵל וַיֵּשׁוּעַ בֶּן יוֹצָדָק וּשְׂאֵר אַחֲיֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל הַבָּאִים מִחֻשְׁבֵּי

ור

בָּיִם מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרֵאשֵׁי הָאָבוֹת הַזִּקְנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֵת הַבַּיִת הָרֵאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בְּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בְּתְרוּעָה כְּשִׁמְחָה לְהָרִים קוֹל: (י)

מְכִירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשְּׂמִחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקוֹל נִשְׁמַע עַד לְמִרְחוֹק: פ

עזרא פרק ד פסוק א - ה, א-ה

(א)

ו

יִשְׁמְעוּ צִירֵי יְהוּדָה וּבְנֵימָן כִּי בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (ב) וַיִּגְּשׁוּ אֶל זָרְבָבֶל וְאָל

(כד)

בְּאֲדִין בְּטִלַת עֲבִידַת בֵּית אֱלֹהֵא דִּי בִירוּשָׁלַם וְהָוֹת בְּטָלָא עַד נְשַׁנַּת תַּרְתִּין לְמַלְכוּת דְּרִינֹשׁ מֶלֶךְ פָּרְס: כ

- העדר עצמאות מדינית
- בעיות כלליות
- בעיות של זהות
- בעיות מדיניות
- ציפיות נכזבות, וקושי לבנות את המקדש

עזרא פרק ו

(א) וּנְבִיא בִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ חָגִי הִנְבִּיא וּזְכַרְיָה בֶן עֵדוּא הִנְבִּיאִים, עַל הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַיִם, בְּשֵׁם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֵיהֶם שִׁיבֵנו אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. (ב) אַזִּי קָמוּ זָרְבָבֶל בֶּן שָׁאֲלֻתְיָאֵל וַיִּשׁוּעַ בֶּן יְהוֹצָדָק, וַהֲחֵלוּ לְבָנוֹת אֶת בֵּית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם, וְעִמָּהֶם נְבִיאֵי הָאֱלֹהִים תּוֹמְכִים אוֹתָם. (ג) בּוּ בַזְּמַן, בָּא אֲלֵיהֶם תַּתְּנִי פַחַת מוֹשֵׁל עֶבֶר הַנְּהָר, וַיִּשְׁתַּר בּוֹזְנֵי וַחֲבָרִיָּה שֶׁהָיוּ מִצְרֵי יְהוּדָה וּבְנֵימִין, וְכֵן אוֹמְרִים לָהֶם לְבוֹנִים: "מִי שֵׁם לָכֶם צוּ, בֵּית זֶה לְבָנוֹת וַחֲוֹמָה זֹאת לְהִשְׁלִים?" (ד) אַזִּי כֵן אָמַרְנוּ לָהֶם מִי הֵם שְׁמוֹת אַנְשֵׁים שְׁבוּנִים בְּנֵינוּ זֶה. (ה) וַעֲיִן וְהַשְׁגַּחַת אֱלֹהֵיהֶם הִיָּתָה עַל זַקְנֵי הַיְהוּדִים, וְלֹא בָטְלוּ אוֹתָם וְצִרֵי יְהוּדָה וּבְנֵימִין לֹא בָטְלוּ אוֹתָם מֵעֲבוּדָתָם עַד שֶׁהִדְבַּר דָּבָר הַבְּנִיָּה אֶל דָּרְיֹוֹשׁ תִּלְוָה יָגִיעַ, וְאַזִּי יָשִׁיבוּ הַמֶּלֶךְ וַיּוֹעֲצִיו אֲגָרַת עַל זֶה הָאֵם לְהַמְשִׁיךְ לְבָנוֹת אוֹ לֹא. (ו) הָעֵתָק הָאֲגָרַת, אֲשֶׁר שָׁלַח תַּתְּנִי פַחַת עֶבֶר הַנְּהָר וַיִּשְׁתַּר בּוֹזְנֵי וַחֲבָרִיו, הָאֲפָרְסָכִים הַפְּרָסִים אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַנְּהָר, אֶל דָּרְיֹוֹשׁ הַמֶּלֶךְ. (ז) הַדְּבָר שֶׁלְּחָו אֵלָיו, וְכֹזֶאֶת כְּתוּב בְּתוֹכוֹ: לְדָרְיֹוֹשׁ הַמֶּלֶךְ כָּל הַשְּׁלוֹם. (ח) יָדוּעַ יְהִי לַמֶּלֶךְ, שֶׁהִלְכְּנוּ לַיהוּדָה הַמְּדִינָה, לְבֵית הָאֵל הַגָּדוֹל, וְהוּא נִבְנָה אֲבָן גָּלִל גְּדוֹלָה, שְׂאִי אִפְשֵׁר לְהָרִים אוֹתָהּ אִלֵּא רַק לְגַלְגֵּל וַעֲיִן מוֹשֵׁם בְּכַתְּלִים, וְעֲבוּדָה זֹאת בְּמַרְץ נְעֻשִׁית וּמִצְלִיחָה בְיָדָם. (ט) אַזִּי שָׁאֲלָנוּ לְזַקְנֵי אֵלֶּה, כֵּן אָמַרְנוּ לָהֶם: "מִי שֵׁם לָכֶם צוּ, בֵּית זֶה לְבָנוֹת וַחֲוֹמָה זֹאת לְהִשְׁלִים?" (י) וְאַף שְׁמוֹתֵיהֶם שָׁאֲלָנוּ אוֹתָם לְהוֹדִיעָה, שֶׁנִּכְתַּב שֵׁם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּרֹאשֵׁיהֶם. (יא) וְכֵן הַדְּבָר הַשִּׁיבוּנוּ לֵאמֹר: "אֲנַחְנוּ הֵם עֲבָדָיו שֶׁל אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְוֹנֵי בֵּית אֲשֶׁר הִיָּה בְנוֹי מִלְּפָנַי זֶה שְׁנַיִם רַבּוֹת, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל שֶׁלֹּמָה הַמֶּלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵהוּ וְהִשְׁלִימוּ. (יב) אֵלֶּה מִשְׁהַכְּעִסוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, נָתַן אוֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הַכַּשְׂדִּי, וּבֵית זֶה הִתְרִיבוּ וְאֵת הָעַם הִגְלָה לְבָבֶל. (יג) אוּלַם בְּשֵׁנַת אַחַת לְכוּרֶשׁ מֶלֶךְ בָּבֶל, כּוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ שֵׁם צוּ, בֵּית אֱלֹהִים זֶה לְבָנוֹת. (יד) וְאַף הַפְּלִים שֶׁל בֵּית הָאֱלֹהִים שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף, אֲשֶׁר נְבוּכַדְנֶצַּר הוֹצִיא מִן הַהִיכָל אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם וְהוֹבִיל אוֹתָם לְהִיכָל שֶׁל בָּבֶל, הוֹצִיא אוֹתָם כּוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ מִן הַהִיכָל שֶׁל בָּבֶל, וְנָתַנוּ לְשִׁשְׁבַּצַר שְׁמוֹ לְאָדָם שֶׁשֵׁמוֹ שִׁשְׁבַּצַר, הוּא דְנִיאֵל אוֹ זְרוּבָבֶל (ראו [לעיל א.ח.](#)), אֲשֶׁר פָּחַה שְׁמוֹ מִינֵה אוֹתוֹ לְמוֹשֵׁל. (טו) וְאָמַר לוֹ: 'אֵלֶּה הַפְּלִים שָׂא, לָךְ וְהֵנַח אוֹתָם בְּהִיכָל אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם, וּבֵית הָאֱלֹהִים יִבְנֶה עַל מְקוֹמוֹ'. (טז) אַזִּי שִׁשְׁבַּצַר זֶה בָּא, נָתַן יְסוּדוֹת שֶׁל בֵּית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם, וּמֵאָז וְעַד כְּעַת הוּא נִבְנָה וְלֹא נִשְׁלַם". (יז) וְכַעַת, אֵם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב, יִבְקַר בְּבֵית הַגְּנוּזִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֵׁם אֲשֶׁר בְּבָבֶל, אֵם יֵשׁ שְׁמִכּוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ הוֹשֵׁם צוּ לְבָנוֹת בֵּית אֱלֹהִים זֶה בִּירוּשָׁלַיִם, וּרְצוֹן הַמֶּלֶךְ עַל זֶה יִשְׁלַח אֵלֵינוּ.

זמנו של חגי

- הכותרות שבספר.
- א', א: "בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁשִׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ".
- א', טו: בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשְּׁשִׁי בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ:
- ב', א: בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאַחַד לַחֹדֶשׁ הָיָה דָּבָר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנָּבִיא לֵאמֹר:
- ב', י: בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הָיָה דָּבָר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנָּבִיא לֵאמֹר:
- ב', כ: וַיְהִי דְבַר יְהוָה שְׁנִית אֶל חַגִּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר:
- משך זמן נבואתו הוא ארבעה חודשים בשנה השניה של דריוש מלך פרס.

חגי א

(א)

בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁשִׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָזֶה דָּבַר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנְּבִיא אֶל זֶרְבָבֶל בֶּן שָׁאֲלֻמְיָאֵל פֶּתַח יְהוָה

(ב)

כִּי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לְאֹמֵר הָעַם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת בָּא עֵת יְהוָה לְהַכְּנֹתָ: (ג) וַיְהִי דָבָר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנְּבִיא לֵאמֹר: (ד)

(יב)

ו

יִשְׁמַע זַרְבָּבֶל בֶּן שִׁלְתַּיָּאל וַיְהוֹשִׁיעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל שְׂאֵרֵי הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַעֲלֵ

מפני מה נמנעו ישראל מלהקים
את בית המקדש השני?

עזרא פרק ד פסוק א - ה, א-ה

(א)

ו

יִשְׁמְעוּ צִירֵי יְהוּדָה וּבְנֵימָן כִּי בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (ב) וַיִּגְּשׁוּ אֶל זָרְבָבֶל וְאָל

(כד)

בְּאֲדִין בְּטִלַת עֲבִידַת בֵּית אֱלֹהֵא דִּי בִירוּשָׁלַם וְהָוֹת בְּטָלָא עַד נְשַׁנַּת תַּרְתִּין לְמַלְכוּת דְּרִינֹשׁ מֶלֶךְ פָּרְס: כ

מרדכי זר כבוד, דעת מקרא

Haggai, J. Bright, A History of Israel², 1972, 366; H. W. Wolff,
A Commentary,
.trans. M. Kohl, 1988, 41

לא עת בא – לא עכשיו הזמן המתאים לבנות המקדש, כי מצבו הכלכלי
של העם היה ברע בגלל שנות הבצורת, והם התכוונו לבנות מתוך פאר
רב, כמו שהיה הבית הקודם, לכן דחוהו לימים טובים מאלה

.Verhoef, The Books of Haggai and Malachi, 55

היוזמה לבנות את המקדש היתה צריכה לבוא מידי
מלך, מכיוון שעוד לא היה אישור סופי מצד מלך פרס,
העם חשב שלא הגיע הזמן.

C. L. Meyers and E. M. Meyers, Haggai, Zechariah 1–8,
AB, 1987, 20

עוד לא עברו 70 שנה מאז החורבן, ועל פי ירמיהו העם
סבר שהמקדש אמור להיבנות לאחר 70 שנה.

רבי דוד קמחי

□ **כי כשעלו מן הגולה לא שלמו לחרבות ירושלם שבעים שנה אלא למלכות נבוכדנצר**, וזהו שאמר "לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם" (יר' כט,י); והם לא עמדו בגולה אלא חמישים ושתים שנה, כי בשנת תשע עשרה למלך נבוכדנצר גלו (ראה מ"ב כה,ח), ואותה פקידה שעשה כורש לא היתה שלמה, כי כורש לא מלך אלא שלוש שנים מקוטעות (סע"ר כט), ובתחלת מלכות אחשורוש כתבו שטנה (ראה עז' ד,ו) ובטל הבנין עד שנת שתים לדריוש מלך פרס (ראה שם,כד), ואז שלמו לחרבת ירושלם שבעים שנה, כי אותם תשע עשרה שנה שחסרו אז, שלמו לכורש, וארבע עשרה לאחשורוש, ושתים לדריוש הם שבעים שנה. **וכששלמו לחרבת ירושלם שבעים שנה הגיע זמן בנין הבית, ואז באה הנבואה אל חגי שהיה בירושלם, לעורר זרובבל לבנות הבית, כי היו מתעצלים מפני השונאים שהיו משביתים מלאכתם אלה השנים, ולא עוררה אותם רוח הקדש עד עתה, לפי שלא נשלם הזמן, כי לא מלאו לחרבת ירושלם שבעים שנה עד עתה; וכן אמר בעזרא "והתנבי חגי נביאה וזכריה בר עדוא נביאיא על יהודאי די ביהוד ובירושלם בשום אלה ישראל עליהון" (ראה ה,א).**

אברבנאל

□ ומפני שבני יהודה היו מתייאשים מבנין הבית לפי שראו
שבטלו צרי יהודה את הבנין שנים רבות לכן הוצרך
השם יתברך לתת מרוחו על חגי הנביא.

רבי יוסף אבן כספי

□ גם אין ספק שעכוב גדול קרה להם בענין בנין בית שני, כי היו עמנו עצלים ונואשים בבבל לעלות לירושלם, כי קצה נפשם בהלוך ושוב, ושערו אחרית; ולכן לא עלו עם עזרא וזרבבל, רק פחותים. ואיך שהיה, ראוי היה לחגי וזכריה וזולתם מן החכמים שהיו אז בגולה, שירבו ויפליגו בספורים ובהוכחות לעם ההוא, עד שיהיו מזורזים לרשת הארץ.

מסיבות תיאולוגיות

- העם חיכה לסימנים ברורים של גאולה
- העם חשב שהמקדש ייבנה על ידי אלוקים

מלבי"ם

□ העם הזה אמרו לא עת - שהיה מקובל ביד האומה מפי הנביאים שלפני הגאולה האמתית צריך שיהיו מופתים בשמים ובארץ ושיהיה מלחמת גוג ומגוג, כמו שנבאו כל הנביאים שנבאו על אחרית הימים, והם ראו שבעת ההיא לא היה שום דבר מן ההכנות שצריכים להיות קודם הגאולה, אמרו לא עת בא עת...

סיכום ביניים מדוע לא רצו לבנות?

- 1. **בעיות כלכליות.**
על פי התוכן של הנבואה
- 2. **בגלל מתחים עם שכנים עוינים, או בגלל הפרסים.**
על פי הנאמר בעזרא
- 3. **בגלל חישובים של 70 שנה,** מתי הזמן המיועד של בניית המקדש.
על פי הדגש על המילה "עת".
- 4. **קשיי התקופה: עלייה קשה, ומועטה.**
על פי היגדים שונים בעזרא
- 5. **ציפיות למופתים.**
על סמך נבואות גאולה של נביאים אחרים

חגי א

(א)

בשנת שמיים לדריוש המלך בחדש הששי ביום אחד לחדש הזה דבר יהוה בידי חגי הנביא אל זרובבל בן שלתיאל פתח

(ב)

כה אמר יהוה צבאות לאמר העם הזה אמרו לא עת בא עת בית יהוה להבנות: (ג) ויהי דבר יהוה בידי חגי הנביא לאמור:

(יב)

ישמע זרובבל בן שלתיאל ויהושע בן יהוצדק הכהן הגדול וכל שארית העם בקול יהוה אלהיהם ועל דברי חגי הנביא בא

חגי א

(א)

בְּשַׁנַּת שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הַשְּׁשִׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֲדָשׁ
הָיָה דְבַר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנְּבִיא
אֶל זְרַבְבָּד בֶּן שַׁלְּתִיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר:

(ב)

כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעַם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת בָּא עֵת בֵּית יְהוָה לְהִבְנוֹת:ה(ג) וַיְהִי דְבַר יְהוָה בְּיַד חַגִּי הַנְּבִיא לֵאמֹר: (ד) הֲעֵת לָכֶם אַתֶּם לְשׁוֹבְ

(יב)

וְשָׁמַע זְרַבְבָּד בֶּן שַׁלְּתִיאֵל וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל שְׂאֵרֵי הָעָם בָּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַ

(טו) בְּיוֹם עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֲדָשׁ בַּשְּׁשִׁי בְּשַׁנַּת שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ:

תגובת העם לצו הנביא

□ (יב) וַיִּשְׁמַע זַרְבָּבֶל בֶּן שְׁלֹתִיאֵל וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל שְׂאֲרֵי הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל דְּבָרֵי חֲגִי הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה:

□ (יג) וַיֹּאמֶר חֲגִי מִלֵּאדֹי יְהוָה בְּמִלְאָכוֹת יְהוָה לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אֶתְכֶם נָאִם יְהוָה:

□ (יד) וַיַּעַר יְהוָה אֶת רוּחַ

זַרְבָּבֶל בֶּן שְׁלֹתִיאֵל פָּחַת יְהוּדָה וְאֶת רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי הָעָם וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲשׂוּ מִלְאָכָה בְּבֵית יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם:

וַיִּשְׁמַע

זְרַבְבָּל בֶּן שְׁלֹתִיאֵל

וַיְהוֹשִׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל

וְכָל שְׂאֲרֵי תְּעָם

בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל

דְּבָרֵי תַּגִּי הַנָּבִיא כְּאֲשֶׁר שְׁלָחוּ

יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם

וַיִּירָאוּ תְּעָם מִפְּנֵי יְהוָה

וַיַּעַר ה'

אֶת רוּחַ

זְרַבְבָּל בֶּן שְׁלֹתִיאֵל פֶּתַח יְהוּדָה

וְאֶת רוּחַ

יְהוֹשִׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל

וְאֶת רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי תְּעָם

וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מִלְּאכָה בְּבֵית

יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם

חגי פרק א

(יג) ויאמר חגי

מלאך יהוה

במלאכות יהוה

לעם לאמר

אני אתכם

נאם יהוה: